

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság

Bf.II.5/2023/22. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi május hó 22. és a 2023. évi június hó 21. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a szexuális erőszak büntette és más bűncselekmény miatt **Terhelt1 és társa** ellen indult büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 28.B.144/2022/30. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

Terhelt1 I. r. vádlott cselekményeit további 1 rendbeli a Btk. 197. § (2) bekezdésében meghatározott és – figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjára – a (4) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint minősülő szexuális erőszak büntettének is minősíti.

Terhelt1 I. r. vádlott – helyesen halmazati – büntetését 6 (hat) év 6 (hat) hó szabadságvesztésre és 7 (hét) év közügyektől eltiltásra enyhíti. Egyúttal megállapítja, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható.

Terhelt2 II. r. vádlott büntetését 1 (egy) év szabadságvesztésre, a felfüggesztés próbaidejét 3 (három) évre enyhíti azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén helyesen *legkorábban* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában beszámítja a 2022. évi november hó 21. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kaposvári Törvényszék a 2022. november 17-én kelt 28.B.144/2022/30. számú ítéletével *Terhelt1 I. r. vádlottat* a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 197. § (2) bekezdésében meghatározott és – figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjára – a (4) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint minősülő, folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntette miatt 10 év szabadságvesztésre, 10 év közügyektől eltiltásra, valamint végleges hatállyal bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől eltiltásra ítélte, melynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani, illetve megállapította, hogy *Terhelt1 I. r. vádlott* a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte továbbá a helységnevi Járásbíróság 10.B.23/2021/5. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hó szabadságvesztés végrehajtását.
- [2] *Terhelt2 II. r. vádlottat* a Btk. 208. § (1) bekezdésében meghatározott kiskorú veszélyeztetésének büntette miatt 2 év szabadságvesztésre és 5 évre bármely olyan foglalkozás gyakorlásától vagy egyéb tevékenységtől eltiltásra ítélte, melynek keretében tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelését, felügyeletét, gondozását, gyógykezelését végzi, illetve ilyen személlyel egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyban áll. A szabadságvesztés végrehajtását 4 év próbaidőre felfüggesztette, valamint megállapította, hogy azt – elrendelése esetén – börtönben kell végrehajtani, melyből a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ezen túlmenően a 2011. február 5-én született sértett1 sértett vonatkozásában megszüntette a szülői felügyeleti jogát és végül rendelkezett az eljárás során felmerült bűnügyi költség egyetemleges viseléséről.
- [3] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen *Terhelt1 I. r. vádlott védője* és *Terhelt2 II. r. vádlott* jelentett be fellebbezést a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében.
- [4] Fellebbezésének – 2022. december 15-én előterjesztett – írásbeli indokolásához *Terhelt1 I. r.* és *Terhelt2 II. r. vádlott védője* egy kézzel írott okiratot csatolt, mely – a rajta szereplő aláírás és bevezető rész szerint – tanú3 nyilatkozatát tartalmazta, végső soron arról, hogy korábban önhibáján kívül hamisan tanúskodott és ezért módosítani kívánja a vallomását. Ezzel összefüggésben a védő bizonyítási indítványt is előterjesztett, melyben más igazságügyi pszichológus szakértő kirendelését, továbbá – tanú7n kívül – tanú8 és tanú9 kihallgatását kezdeményezte.
- [5] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján tárgyalás kitűzését és tanú3 tanú kihallgatását indítványozta.
- [6] A Be. 594. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének – a részbeni megalapozatlanság, illetve az eljárási szabálysértés kiküszöbölése mellett – akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak. Ez történt a jelen ügyben is, ezért a másodfokú bíróság – a bejelentett új tény kivizsgálása céljából – tárgyalást tartott, melyen a kihallgatott tanú3 tanú a szóban forgó okirattól elhatárolódott és az azon szereplő aláírást, valamint nyilatkozatot nem ismerte el a

sajátjának. Befejezésképpen kijelentette és egyértelművé tette, hogy az eljárás korábbi szakaszaiban – a nyomozás, illetve az elsőfokú tárgyalás során – tett vallomásait változtatás nélkül fenntartja.

- [7] Ezt követően a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség a tárgyaláson jelenlévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta, míg perbeszédében a védő – a további bizonyítási indítványának elutasítása után – a bejelentett jogorvoslati nyilatkozatoknak megfelelően szólalt fel és a vádlottak felmentését kérte.
- [8] A másodfokú bíróság a fellebbezésekkel megtámadott határozatot a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, oly módon, hogy vizsgálta a tényállás megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását. Ezt meghaladóan – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint – hivatalból döntött az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben, valamint a szülői felügyeleti jogra vonatkozó rendelkezésről is.

[9] **II.**

- [10] Az elsőfokú bíróság nem vétett olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében nevesített ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében írt lényeges hatással járó és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív perrendi szabálysértést, mely az érdemi felülbírálatnak akadályát képezte volna.
- [11] Az ügy sértettje, kk. sértett1 sem a cselekmények elkövetésekor, sem a nyomozás során történt kihallgatásakor nem töltötte be a tizenkettedik életévét, így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:13. §-a értelmében cselekvőképtelen személynek minősült. Ebből következően a nevében a törvényes képviselője járhatott csak el, minthogy az önállóan tett jognyilatkozata egyébként – a Ptk. 2:14. § (1) bekezdésében írtak szerint – semmis lett volna.
- [12] A nyomozás elrendelésének időpontjában – a Somogy Megyei Kormányhivatal ügyszám. számú határozata folytán – Terhelt2 II. r. vádlott szülői felügyeleti joga szünetelt, és a sértett az anyai nagyszülők gyámsága alatt állt. Ilyen esetekben – a Ptk. 4:224. §-a értelmében – a gyám tekinthető a gyámság alatt álló gyermek gondozójának, nevelőjének, vagyona kezelőjének és a törvényes képviselőjének. Az anyai nagyszülő, tanúl ez okból gyakorolhatta a törvényes képvisellel járó jogokat és lehetett jelen a sértett kihallgatásán.
- [13] A bűncselekmények elkövetése az édesanyához, valamint az édesanya élettársához kapcsolódott, akik a sértettel – a Btk. 459. § (1) bekezdés 14. pontjának a) alpontja szerint – hozzátartozói viszonyban állt. Ezért a Be. 171. §-a alapján megtagadhatta a vallomástételt, melynek eljárásjogi lehetőségére – a Be. 176. § (1) bekezdés a) pontja folytán – az első kihallgatás megkezdésekor őt figyelmeztetni kellett.
- [14] Mindez a törvényes képviselő jelenlétében megtörtént, aki – a mentességi jogra történt figyelmeztetés jelentőségének ismeretében – a sértett kihallgatásához hozzájárult. Mindez azt jelentette, hogy a szóban forgó bizonyítási eszköz beszerzése és rögzítése szabályszerű volt, annak felhasználása nem ütközött eljárásjogi akadályba.
- [15] A cselekményekről a törvényes képviselői jogokat gyakorló anyai nagyszülő a sértett megváltozott magatartása folytán szerzett tudomást. Felfigyelt a szülői kapcsolattartásból hazatérő sértett szótlanására, zárkózott és visszafogott viselkedésére, majd egy alkalommal

arra, hogy a nála tartózkodó idősebb testvérek – tanú10 és tanú3 – is titkolnak előle valamit. Érdeklődésére végül a sértett sírva és remegve megnyílt, majd elmesélte neki mindazt, ami vele az elmúlt mintegy másfél esztendő alatt az édesanyjával való kapcsolattartás során, a helységnév2i családi házban történt.

- [16] Ennek rövid lényege Terhelt1 I. r. vádlott tolazkodó, intimitását sértő közeledésében foglalható össze, így abban, hogy három alkalommal – kihasználva azt a helyzetet, hogy kettesben maradtak – közel került hozzá és testének különböző részeit, köztük a lábszárát, a combját, majd később a mellét és a nemi szervét simogatta.
- [17] Mindezek a tartalmi elemek a sértett nyomozati vallomásában is helyet kaptak, illetve következetesen végigkísérték a családtagok – az anyai nagyszülő és a testvérek – egybehangzó, a lényeges részletek tekintetében ellentmondástól mentes előadásait. A sértett őszintesége, az eseményeket leplezetlenül feltáró elbeszélése ugyanakkor korábbi történéseket is felszínre hozott, így azt, melynek lényege az akkor tizenöt és fél éves tanú10 szeméremsértő simogatásában foglalható össze.
- [18] Ezzel kapcsolatban tanú1 már 2019-ben feljelentést tett, akkor azért, mert a tudomására jutott közlések szerint Terhelt1 I. r. vádlott – egy kapcsolattartás alkalmával – befeküdt tanú10 ágyába és őt a ruházata alatt a hátán tapogatta. Ezt az eljárást ugyan a helységnévi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya bizonyítottság hiányában – a Be. 398. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megszüntette, a különböző időpontokra tehető események közötti hasonlóság mégis szembetűnő volt.
- [19] Különösen hangsúlyos ez a megállapítás annak ismeretében, hogy Terhelt1 I. r. vádlottat a helységnévi Járásbíróság a 2021. évi május hó 3. napján jogerőre emelkedett 10.B.23/2021/5. számú ítéletével ugyanilyen cselekmény miatt felelősségre vonta, annak kapcsán, hogy a kertjükben sátorozó, tizenhatodik életévüket be nem töltött lányokat az éjszakai pihenésük során megzavarta és őket több helyen megérintette, illetve simogatta.
- [20] Következésképpen Terhelt1 I. r. vádlott személyiségétől az ilyen jellegű cselekmények elkövetése nem volt idegen, tőle a kiskorú lányok zaklatása, intimitásának megsértése nem áll távol.
- [21] Az igazságügyi szakértői vizsgálat mindeközben a sértett előadását megbízhatónak és hitelesnek találta, abban betanított elemekre, gyermekes túlzásokra és szándékos ferdítésekre utaló jegyeket nem tárt fel. A sértett érzelmi megnyilvánulásai megfeleltek az aktuális mondanivalójának, a kóros fantáziaműködéstől mentes elbeszélését végig kiegyensúlyozottság jellemezte.
- [22] Ilyen körülmények között a sértett vallomására megnyugtatóan lehetett támaszkodni.
- [23] Ugyanakkor valószínűtlen lenne annak pusztá feltételezése, hogy Terhelt2 II. r. vádlott az élettársának a kiskorú lányok iránt érzett – szexuális jellegű – vonzódásáról nem tudott. Nyilvánvalóan nem kerülhette el a figyelmét, hogy az élettársa ellen rövid időszakon belül több büntetőeljárás is indult, mindkettő annak gyanújával, hogy kiskorú lányokat simogat; ha alkalma adódik rá, akár úgy, hogy a ruházatuk alatt a fedetlen testrészeit keresi. Bizonyosan tudomással bírt arról, hogy ilyen helyzetbe kerültek a náluk tartózkodó vendégek gyermekei, ahogyan arról is, hogy a 2003. október 25-én született utónév1 utónévű lányát ért hasonló zaklatás miatt az édesanyja, tanú1 korábban rendőrséghez fordult.
- [24] Az utolsó – kapcsolattartásra biztosított – hétvégén sértett1 sértettet gépkocsival vitték vissza helységnév2ből az anyai nagyszülő lakásába, helységnév1ra. Miután a sértett az autóból kiszállt, Terhelt2 II. r. vádlottat rögtön tájékoztatta a vele történekről, melynek tényét a legidősebb nővére, tanú3 a nyomozás során meg is erősítette. Egybehangzó adatok merültek fel ugyanakkor arra, hogy ilyen esetekben Terhelt2 II. r. vádlott a gyermekeit mindig hallgatásra intette, és meg sem kísérelte elszámoltatni vagy felelősségre vonni az élettársát.

- [25] A rendelkezésre álló bizonyítékok tekintetében ellentmondást mindössze az okozott, hogy tanú3 a tárgyaláson már annak a véleményének adott hangot, mely szerint Terhelt2 II. r. vádlott nem tudott a sértettet ért zaklatásokról. Ezzel összefüggésben azonban arra is utalt, hogy a kétségbeesett sértett már az éjszakai órákban keltegetni kezdte az édesanyját, közvetlenül azután, hogy Terhelt1 I. r. vádlott a közösen használt ágyban a ruhája alá nyúlt és megsimogatta a nemi szervét.
- [26] E módosított vallomás azonban – éppen a következetlensége folytán – a sértett egyéb bizonyítékokkal alátámasztott előadását nem kérdőjelezhette meg.
- [27] A büntetőeljárás során két alkalommal csatoltak ismeretlen körülmények között keletkezett nyilatkozatokat, jellemzően arról, hogy az okiratokat aláíró személyek valótlan tartalmú vallomást tettek. Az első levelet – megfogalmazása szerint – a sértett intézte az édesanyjához, Terhelt2 II. r. vádlotthoz, mégis anélkül, hogy a nyilatkozat keletkezése és megírásának kiváltó oka tisztázható lett volna. Hasonló megállapítás tehető a második levél tekintetében is, ahol az aláíróként feltüntetett tanú3 felháborodottan szembesült annak tartalmával, és kijelentette, hogy a korábban jegyzőkönyvbe foglalt vallomását változtatás nélkül fenntartja. Ezért a szóban forgó nyilatkozatoknak semmilyen bizonyító erőt nem lehetett tulajdonítani.
- [28] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás tehát kellően felderített és hiánytalan, abban a lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával ellentétes ténymegállapítás vagy téves ténybeli következtetés nem volt tetten érhető. További eljárási cselekmények foganatosítása – másik igazságügyi pszichológus szakértő bevonása, illetve tanú8 és tanú9 kihallgatása – teljességgel feleslegesnek, szükségtelennek mutatkozott, ezért a másodfokú bíróság az erre irányuló bizonyítási indítványokat elutasította.
- [29] A Be. 592. § (2) bekezdéseiben felsorolt részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól mentes tényállás – a Be. 591. § (1) bekezdése értelmében – irányadó volt a másodfokú eljárásban.

[30]

III.

- [31] E tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [32] Következésképpen az ezt sérelmező fellebbezések megalapozatlanok voltak.
- [33] Ugyanakkor a cselekmények minősítése csak részben – a tényállás II. pontját érintően – felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.
- [34] Az irányadó tényállás I. pontja szerint Terhelt1 I. r. vádlott *2020. február 5-én (I/a. pont)*, a 2021. esztendő húsvéti ünnepét követően, azaz *2021. áprilisában (I/b. pont)* és *2021. május 23-án (I/c. pont)* a szülői kapcsolattartás keretében nála tartózkodó, tizenkettedik életévét be nem töltött kk. sértett1 sértettet különböző módon molesztálta, az intimitását sértve simogatta. E cselekményeket az elsőfokú bíróság – követve a vádirati minősítést – a folytatólagosság egységébe vonta.
- [35] A Btk. 6. § (2) bekezdése értelmében folytatólagosság megállapításának van helye, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, *rövid időközönként többször követ el.*
- [36] Az egységes ítélkezési gyakorlat szerint a bűncselekmények közötti több hónapos különbség ugyan még nem zárja ki a folytatólagosságot, azonban az már nem tekinthető rövid

időköznek, ha az újabb bűncselekmény megvalósításáig egy év telik el. Ilyen esetekben következtetni lehet arra is, hogy az elkövető nem egységes akaratelhatározással valósította meg a bűncselekményeket, emiatt pedig a folytatólágosságnak egyszerre két törvényi feltétele is hiányzik (*BH 2019.130. számú eseti döntés II. pont*).

- [37] A tényállás I/a. pontjában írt, 2020. február 5-én elkövetett cselekményt tehát önállóan kellett értékelni, oly módon, hogy az a tényállás I/b-I/c. pontjaiban szereplő, több mint egy évvel később, 2021. tavaszán megvalósított – egymással egyébként a folytatólágosság törvényi egységébe tartozó – cselekményekkel homogén anyagi halmazatot alkotott.
- [38] A Btk. 459. § (1) bekezdés 27. pontjában írtak szerint szexuális cselekmény a közösülés és minden súlyosan szeméremsértő cselekmény, mely a nemi vágy felkeltésére, fenntartására vagy kielégítésére alkalmas, illetve arra irányul.
- [39] A tényállás I/b-I/c. pontjaiban írt elkövetési magatartások ennek a fogalmi meghatározásnak kétségtelenül – minden további magyarázat nélkül – megfelelnek; a sértett fedetlen mellének és nemi szervének simogatása bizonyosan ide sorolható.
- [40] Ugyanakkor a tényállás I/a. pontjában írt – önállóan értékelendő – cselekmény mindezekről némileg eltért, mivel annak keretében az történt, hogy Terhelt1 I. r. vádlott a kilenc esztendő sértettet az ölébe ültette és a fedetlen lábszárát simogatta. Ennek során a sértett megpróbált ugyan az ölelésből szabadulni, de az – miután Terhelt1 I. r. vádlott a hasánál fogva erősen tartotta – sikertelen maradt és a simogatás tovább folytatódott, egészen addig, míg Terhelt2 II. r. vádlott a szobába nem lépett.
- [41] Egy cselekmény súlyosan szeméremsértő jellegét a társadalomban uralkodó, általánosan elfogadott erkölcsi szabályok és szokások alapján szükséges elbírálni, nem hagyva figyelmen kívül a sértett (passzív alany) életkorát sem. A szeméremsértő cselekmény súlyossága ugyanis relatív fogalom, melynek értékelése nagyban függ az önrendelkezésétől megfosztott, a szexuális jellegű zaklatást és tolatkodást elszenvedő személy életkorától is, minthogy nem lehet a gyermekkorúak sérelmére megvalósított tevékenységet a felnőttkorúak közötti cselekvősséggel azonosan megítélni (*Kúria Bfv.II.1196/2017/II. számú határozata*).
- [42] Ilyen megközelítésben az élettárs kilenc esztendő gyermekének ölbe vétele, a hasánál fogva történő erős megtartása, illetve fedetlen lábszárának hosszas – tiltakozó mozdulata ellenére is folytatott – simogatása a nemi vágy felkeltésére vagy fenntartására alkalmas, súlyosan szeméremsértő cselekménynek tekintendő. Különös tekintettel a Terhelt1 I. r. vádlott által a sértett sérelmére utóbb elkövetett cselekményekre, illetve arra is, hogy szóban forgó magatartásának Terhelt2 II. r. vádlott váratlan megjelenése vetett véget.
- [43] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a tényállás I. pontjában írt cselekményt további egy rendbeli a Btk. 197. § (2) bekezdésében meghatározott és – figyelemmel a (3) bekezdés b) pontjára – a (4) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerint minősülő szexuális erőszak büntetnének is minősítette. Ez ugyanakkor nem jelentett ellentétes döntést, mert a vádlott – elsőfokú bíróság által a folytatólágosság egységébe tartozóan elbírált – cselekményei valójában több, homogén anyagi halmazatba tartozó bűncselekményt valósítottak meg. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság sem állapított meg további bűnösséget, hanem mindössze a minősítésen változtatott [*Be. 615. § (2a) bekezdés*].
- [44] A kiskorú nevelése, gondozása magában foglalja a gyermek életkörülményeinek rendszeres figyelemmel kísérését és ellenőrzését, valamint az erkölcsi, érzelmi veszélyhelyzetek elhárításának, kiküszöbölésének kötelezettségét (*BH 2008.177. számú eseti döntés II. pont*).
- [45] Terhelt2 II. r. vádlott tudott az élettársa – kiskorú lányokat molesztáló – szokásairól, így fokozott körültekintéssel kellett volna a kapcsolattartás keretében a hétvégéket, illetve az ünnepnapokat vele töltő gyermekére felügyelnie, és a tőle érkező jelzésekre, panaszokra megfelelő válaszokat adnia. Ezzel azonban éppen ellentétes magatartást tanúsított, amikor

nem kelt a támogatásért és segítségért hozzá forduló sértett védelmére, illetve nem tett semmit annak megakadályozására, hogy a sértett az élettársával szemben ne kerüljön kiszolgáltatott, az erkölcsi és érzelmi fejlődését veszélyeztető helyzetbe.

- [46] Ezzel a kiegészítéssel teljes a tényállás II. pontjában írt – egyébként helyesen a Btk. 208. § (1) bekezdésében meghatározott kiskorú veszélyeztetése büntettének minősített – cselekmény jogi indokolása.

- [47] **IV.**

- [48] Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a cselekményeket – a Btk. 2. § (1) bekezdése alapján – az elkövetéskor hatályos rendelkezések alkalmazásával bírálta el, bár ennek magyarázatával adós maradt. A Btk. 197. § (4) bekezdése szerint minősülő szexuális erőszak büntetési tételének felső határa – a 2021. évi LXXIX. törvény 19. §-ával történt módosítás folytán – 2021. évi július hó 8. napjától kezdődően tizenöt évről húsz évre emelkedett, mely a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények szigorúbb megítélését jelentette volna. Ez okból nem kerülhetett szóba az új büntető törvény alkalmazása.
- [49] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta a büntetési tételkeretek meghatározását, illetve a büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket is tévesen tárta fel.
- [50] Terhelt1 I. r. vádlottal szemben – a Btk. 81. § (1)-(3) bekezdései alapján – öt évtől huszonkét év hat hónapig, Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában pedig egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés volt kiszabható. Ezek – Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti – középértékű Terhelt1 I. r. vádlott esetében 13 év 9 hónap, míg Terhelt2 II. r. vádlott tekintetében 3 év.
- [51] Terhelt1 I. r. vádlott volt már büntetve, visszaesőnek nem tekinthető bűnismétlő. Ezt a terhére kellett értékelni, éppúgy, mint a felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatti elkövetést és a tényállás I/b-I/c. pontjaira kiterjedő folytatólágosságot. Ugyanakkor nem súlyosító az erkölcsileg elítélendő elkövetési mód, miután azt a jogalkotó a törvényi tényállás keretei között már értékelte.
- [52] Enyhítő körülmény – ahogyan arra az elsőfokú bíróság helytállóan utalt – Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében nem merült fel.
- [53] Terhelt2 II. r. vádlott büntetlen előélete a javára értékelendő. A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények gyakoriságára, esetleges növekvő tendenciájára nincs adat, ezért azt a másodfokú bíróság mellőzte a súlyosító körülmények köréből. Ehhez hasonlóan az arra való utalást is, hogy Terhelt2 II. r. vádlottnak a gyermeke erkölcsi, illetve érzelmi fejlődését veszélyeztető cselekményeket meg kellett volna akadályoznia. Ez utóbbi körülmény ugyanis éppen a büntetőjogi felelősségre vonásának, az elmarasztalásának az alapja, ezért azt még egyszer nem lehet – ezúttal súlyosító tényezőként – figyelembe venni.
- [54] A Btk. 197. § (4) bekezdése szerint minősülő szexuális erőszak büntette az elkövetés idején öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntetendő. Ez a fenyegetettség valamennyi – e bűncselekmény törvényi tényállása alá vonható – szexuális cselekménnyel szemben büntetőjogi védelmet nyújt és széleskörű lehetőséget kínál a tetтарыnyos büntetés kiszabására. Ennek megfelelően az egyéniesítést a bűncselekmény tárgyi súlyához igazodóan is el kell végezni, attól függően, hogy az elkövető milyen jellegű szexuális cselekmény (közösülés, fajtalanág vagy egyéb súlyosan szeméremseřtő tett) miatt tartozik büntetőjogi felelősséggel.

- [55] Ezt a szempontot az elsőfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében figyelmen kívül hagyta, amikor a saját minősítéséhez képest úgy szabott ki a büntetési tétel középértékével egyező tartamú szabadságvesztést, hogy a felrótt elkövetési magatartás lényegét a sértett fedetlen testrészeinek – lábszárának, mellének és nemi szervének – a simogatása jelentette. Ennek tíz év tartamú szabadságvesztéssel történő szankcionálása még a megváltozott minősítés, illetve – azzal összefüggésben – a büntetési tételkeret felső határának, az aszperáció szabályára visszavezethető emelkedése mellett is eltúlzottan szigorú.
- [56] Ezért a másodfokú bíróság – a büntetés halmazati jellegére történő utalás mellett – a szabadságvesztés tartamát hat év hat óra, míg a közügyektől eltiltás mértékét, ahhoz illeszkedően, hét évre enyhítette.
- [57] Terhelt1 I. r. vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pontjának e) alpontjában szereplő személy elleni erőszakos bűncselekményt valósított meg, miután a szexuális erőszak büntettének a Btk. 197. § (1)-(4) bekezdéseiben meghatározott valamennyi – köztük az általa megvalósított – fordulata, anyagi jogi értelemben, annak minősül. Elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy 2020. november 5. napjától kezdődően, tehát már az elkövetés időpontjában is hatályban volt a Btk. 38. § (5) bekezdés b) pontjának rendelkezése, mely szerint nem bocsátható feltételes szabadságra az sem, akit a hozzátartozója sérelmére elkövetett, nyolcévi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel fenyegetett *személy elleni erőszakos bűncselekmény* miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték.
- [58] Terhelt1 I. r. vádlott a bűncselekményeit az élettársa gyermekének a sérelmére követte el, aki a Btk. 459. § (1) bekezdés 14. pontjának e) alpontja alapján a hozzátartozója. Így – a szóban forgó törvényi feltételek maradéktalan teljesülése folytán – meg kellett állapítani a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizártságát.
- [59] Indokolatlanul súlyos a büntetlen előéletű Terhelt2 II. r. vádlott büntetése is, akivel szemben a Btk. 79. §-ában megfogalmazott célok enyhébb jogkövetkezmények alkalmazásával is elérhetőek. Ezért a másodfokú bíróság a szabadságvesztés tartamát a büntetési tétel alsó határával egyezően egy évben, míg a – Btk. 85. § (1) és (2) bekezdésein alapuló – felfüggesztés próbaidejét három évben határozta meg.
- [60] Pontosítani kellett azt is, hogy a szabadságvesztés elrendelése esetén helyesen *legkorábban* a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.
- [61] Ennyiben a másodfokú bíróság – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján – az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, míg az egyéb törvényes rendelkezéseket a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.
- [62] Terhelt1 I. r. vádlottat érintően a kiszabott szabadságvesztésbe – a Btk. 92. § (1) bekezdésében írtak szerint – a 2022. november 21. napjától letartóztatásban töltött időt be kell számítani.

P é c s, 2023. június 21.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 28.B.144/2022/30. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.5/2023/22. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2023. évi június hó 21. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke